



Myndigheten för stöd till trossamfunds yttrande angående Konsekvensutredning till redan beslutade och numera upphävda föreskrifter och allmänna råd

Ert dnr: 05264-2021, 05258-2021, 05300-2021, 00085-2022 och 05370-2021

Sammanfattande bedömning

Myndigheten för stöd till trossamfund välkomnar genomförandet av konsekvensutredning för några av föreskrifterna och allmänna råden som kom att gälla under en period kring årsskiftet 2021/2022 och som upphörde den 9 februari 2022. Syftet med konsekvensutredningen är att bidra med lärande för Folkhälsomyndigheten inför framtiden, varför några noteringar från Myndigheten för stöd till trossamfund görs genom detta yttrande för att bidra till det angivna syftet.

Myndighetens övervägande

Myndigheten bejakar nödvändigheten av införandet av de aktuella föreskrifterna och allmänna råden vars syfte var att minska smittspridningen och konsekvenserna av smitta. Sett till helheten fanns en rimlighet i de åtgärder som infördes mot bakgrund av det dåvarande epidemiologiska läget. De slutsatser som dras i utredningen kring alternativa åtgärder som skulle kunna ha genomförts är adekvata, men signalerar inte med tydlighet att alternativa åtgärder hade varit att föredra.

Myndigheten poängterar vikten av att möjligheten infördes för anordnare av gudstjänst eller annan sammankomst för religionsutövning att istället för anvisade sittplatser, anvisa deltagarna till anvisade ståplatser. Denna möjlighet var av stor betydelse för flera trossamfund och utgjorde därmed ett värnande av möjligheten till religionsutövning med hänsynstagande till mångfalden av trosriktningar som samhället innefattar.

Myndigheten har i tidigare yttranden över remisser kopplat till föreskrifter och råd med anledning av covid -19, påtalat att införande av vaccinationsbevis för allmänna sammankomster avseende religionsutövning kan uppfattas som en inskränkning i den enskildes religionsfrihet.



Det kan noteras att föreskrifterna som infördes den 12 januari 2022 och som innebar att vaccinationsbevis krävdes vid sammankomster med fler än 50 deltagare blev, enligt rapporter till Myndigheten för stöd till trossamfund, särskilt kännbar för många trossamfund och kom att påverka möjligheten för individer att delta i gudstjänster eller annan sammankomst för religionsutövning liksom begravningar. Extra kännbart blev det för många äldre i trossamfunden som saknade möjlighet att få ut vaccinationsbevis digitalt, men som var hänvisade till att begära ut vaccinationsbevisen i pappersform samtidigt som väntetiden för dessa blev lång på grund av den hårda belastningen på utfärdande myndighet.

I den avslutande delen av konsekvensutredningen redovisas hur några olika företag och organisationer berörts av Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd, inte minst utifrån en ekonomisk synvinkel. Det noteras att det finns en förståelse för att vissa inte haft möjlighet att svara på frågorna. Myndigheten för stöd till trossamfund vill dock poängtera att det hade varit värdefullt om konsekvenserna av föreskrifter och de allmänna råden för några av trossamfunden också hade tydliggjorts genom konsekvensutredningen. Inte minst sett till de ekonomiska följdverkningarna. Myndigheter för stöd till trossamfund har genomfört en undersökning om effekterna av pandemin hos församlingar i Sverige. Undersökningen, som bygger på enkätsvar från 535 församlingar, visar att 40 % av församlingarna att den totala ekonomin försämrats under pandemin.¹ Det hade varit önskvärt i utredningen om de kostnadsmässiga konsekvenserna av regleringarna också hade innefattat effekterna av pandemin hos några av trossamfunden.

Beslut i detta ärende har fattats av direktör Isak Reichel. Remissen har behandlats av handläggare för andlig vård i sjukvården Gunnel Andréasson, samt krisberedskapshandläggare Tanja Viklund.



Isak Reichel
Direktör

¹ Lundgren Linnea, Pandemin och trossamfunden. Myndigheten för stöd till trossamfund 2022.

